

ที่ กค 0410.3/ว 179

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม 6 กทม.10400

๒ พฤษภาคม 2548

เรื่อง แนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการรับและนำส่งเงินให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระบบ GFMS
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี ผู้อำนวยการ เลขาธิการ ผู้บัญชาการ
ข้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ส่วนที่ ๓๓๓ ที่ กค 0409.3 /ว 62 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2548
ถึงที่ส่งมาด้วย แนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการรับและนำส่งเงินให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(อปท.)ในระบบ GFMS

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังได้กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการนำเงินส่งคลัง
เป็นรายได้แผ่นดินและการนำเงินส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในระบบ GFMS นั้น

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว เห็นว่าเพื่อให้การดำเนินงานในด้านบัญชีเกี่ยวกับการรับ
และนำส่งเงินให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปในแนวเดียวกัน จึงได้กำหนดแนวปฏิบัติทางบัญชี
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในระบบ GFMS เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป อนึ่ง
ท่านสามารถเปิดดูหนังสือนี้ได้ที่เว็บไซต์กรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th

ขอแสดงความนับถือ

(**สุภาพรอนงค์ นนีกาญจน์**)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ

กลุ่มระบบบัญชีภาครัฐ

โทร.0-2270-0370

โทรสาร.0-2271-2920

www.cgd.go.th

แนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการรับและนำส่งเงินในห้วงการปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในระบบ GFMS
แบบหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.3/ ว179 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2548

1. ส่วนราชการจัดสรรเงินรายได้แผ่นดินในห้วงการปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

1.1 กรณีจัดสรรให้อปท.เต็มจำนวนตามอัตราที่กฎหมายกำหนด

1.1.1 เมื่อส่วนราชการได้รับเงินรายได้แผ่นดินและได้รวมเงินที่จัดเก็บให้อปท.อยู่ในจำนวนเงินรายได้แผ่นดิน ให้บันทึกการรับเงินในระบบโดยใช้คำสั่งงาน ZRP_RA การรับรายได้แผ่นดินของตนเอง หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบใบจัดเก็บรายได้ (แบบ นส01) ระบุแหล่งเงิน XX19YYY (XX คือปีงบประมาณ และ YYY คือ ประเภทรายได้แผ่นดิน) สำหรับจำนวนเงินที่จัดสรรให้อปท. ให้ปรับปรุงรายการออกจากเงินรายได้แผ่นดิน โดยใช้คำสั่งงาน ZGL_JV บันทึกปรับปรุงรายวันทั่วไป หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบบันทึกการบัญชี (แบบ บข01) ประเภทเอกสาร JV ระบุแหล่งเงิน XX31000 (XX คือปีงบประมาณ)

1.1.2 นำเงินรายได้แผ่นดินส่งคลังโดยใช้คำสั่งงาน ZRP_R1 การนำส่งเงินรายได้ของตนเอง หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบใบนำส่งเงิน (แบบ นส 02)

1.1.3 เมื่อส่งเงินรายได้ให้อปท. โดยผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารของอปท. ให้บันทึกการจ่ายเงินในระบบโดยใช้คำสั่งงาน ZF_02_PP การจ่ายชำระหนี้โดยไม่มีเจ้าหนี้หรือ ผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบบันทึกการบัญชี (แบบ บข01) ประเภทเอกสาร PP ระบุแหล่งเงิน XX31000 (XX คือปีงบประมาณ)

1.2 กรณีจัดสรรให้อปท.ด้วยยอดคงเหลือหลังจากกันเงินส่วนหนึ่งไว้รอจ่ายคืน

1.2.1 เมื่อรับเงินรายได้แผ่นดินและได้รวมเงินที่จัดเก็บให้อปท.อยู่ในจำนวนเงินรายได้แผ่นดิน ให้บันทึกการรับเงินในระบบโดยใช้คำสั่งงาน ZRP_RA การรับรายได้แผ่นดินของตนเอง หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบใบจัดเก็บรายได้ (แบบ นส01) ระบุแหล่งเงิน XX19YYY (XX คือปีงบประมาณ และ YYY คือ ประเภทรายได้แผ่นดิน) โดยให้บันทึกรายได้แผ่นดินเต็มตามจำนวนเงินที่ได้รับ

1.2.2 ให้ปรับปรุงเงินที่ต้องจัดสรรให้อปท. ออกจากรายได้แผ่นดินโดยใช้คำสั่งงาน ZGL_JV บันทึกปรับปรุงรายวันทั่วไป หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบบันทึกการบัญชี (แบบ บข01) ประเภทเอกสาร JV ระบุแหล่งเงิน XX31000 (XX คือปีงบประมาณ) และเมื่อส่งเงินรายได้ให้อปท. โดยผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารของอปท. ให้บันทึกการจ่ายเงินในระบบโดยใช้คำสั่งงาน ZF_02_PP การจ่ายชำระหนี้โดยไม่มีเจ้าหนี้หรือ ผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบบันทึกการบัญชี (แบบ บข01) ประเภทเอกสาร PP ระบุแหล่งเงิน XX31000 (XX คือปีงบประมาณ)

1.2.3 ให้ปรับปรุงเงินที่ต้องหักจากเงินจัดสรรเพื่อรอจ่ายคืนบุคคลอื่นนอกจากรายได้แผ่นดิน โดยใช้คำสั่งงาน ZGL_JV บันทึกปรับปรุงรายวันทั่วไป หรือ ผ่านระบบ Excel loader ใช้ใบบันทึกรายการบัญชี (แบบ บข01) ประเภทเอกสาร JV ระบุแหล่งเงิน XX26000 (XX คือปีงบประมาณ) เมื่อนำเงินฝากคลังให้ใช้คำสั่งงาน ZRP_R2 การนำส่งเงินรายได้นอกงบของตนเองและZRP_RX การบันทึกเงินฝากนอก งบ.ของตนเอง หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบใบนำส่งเงิน (แบบ นส 02) ระบุแหล่งเงิน XX26000 (XX คือปีงบประมาณ) ทั้งนี้ไม่ต้องบันทึกรายการปรับยอดเงินฝากคลัง เนื่องจากระบบจะเพิ่มยอดเงินฝากคลังให้อัตโนมัติ

1.2.4 นำเงินรายได้แผ่นดินส่งคลังโดยใช้คำสั่งงาน ZRP_R1 การนำส่งรายได้ของตนเอง หรือ ผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบใบนำส่งเงิน (แบบ นส 02) ด้วยจำนวนเงินสุทธิหลังจากหักเงินที่ต้องจัดสรรให้อปท.และหักเงินที่กักไว้เพื่อจ่ายคืนบุคคลอื่น ระบุแหล่งเงิน XX19YYY (XX คือปีงบประมาณ และ YYY คือ ประเภทรายได้แผ่นดิน)

1.2.5 เมื่อขอเบิกเงินที่กักไว้สำหรับจ่ายคืนบุคคลอื่นให้ใช้คำสั่งงาน ZFB60_KN ขอเบิกใบสำคัญ (นอกงบประมาณ) หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบใบขอเบิกเงินนอกงบประมาณที่ไม่อ้างอิงใบสั่งซื้อฯ (แบบ ขบ 03) และเมื่อจ่ายเงินให้แก่บุคคลอื่นแล้วให้บันทึกรายการจ่ายเงินในระบบโดยใช้คำสั่งงาน ZF-53_PM การจ่ายชำระหนี้โดยส่วนราชการ หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบรายการบันทึกการจ่ายชำระหนี้ (แบบ ขจ01)

1.2.6 เมื่อสิ้นปีมีเงินที่หักจากเงินจัดสรรเพื่อจ่ายให้บุคคลอื่นเหลือจ่ายและจะต้องนำกลับไปจ่ายให้อปท. ให้บันทึกรายการปรับปรุงกลับรายการในข้อ1.2.3โดยใช้คำสั่งงาน ZGL_JV บันทึกปรับปรุงรายวันทั่วไป หรือ ผ่านระบบ Excel loader ใช้ใบบันทึกรายการบัญชี (แบบ บข01) ประเภทเอกสาร JV ระบุแหล่งเงิน XX26000 (XX คือปีงบประมาณ) และปรับปรุงรายการเพื่อรับรู้เจ้าหนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้คำสั่งงาน ZGL_JV บันทึกปรับปรุงรายวันทั่วไป หรือ ผ่านระบบ Excel loader ใช้ใบบันทึกรายการบัญชี (แบบ บข01) ประเภทเอกสาร JV ระบุแหล่งเงิน XX31000 (XX คือปีงบประมาณ) และ เมื่อส่งเงินรายได้ให้อปท.โดยผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารของอปท.ให้บันทึกรายการจ่ายเงินในระบบโดยใช้คำสั่งงาน ZF_02_PP การจ่ายชำระหนี้โดยไม่มีเจ้าหนี้หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบบันทึกรายการบัญชี (แบบ บข01) ประเภทเอกสาร PP ระบุแหล่งเงิน XX31000 (XX คือปีงบประมาณ)

2. ส่วนราชการจัดเก็บรายได้แทนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

2.1 กรณีนำส่งเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของอปท.

2.1.1 เมื่อจัดเก็บเงินรายได้แทนอปท.ให้บันทึกการรับเงินในระบบโดยใช้คำสั่งงาน ZGL_RE การรับรายได้นอกTR1 หรือ ผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบบันทึกรายการบัญชี (แบบ บข01) ประเภทเอกสาร RE ระบุแหล่งเงิน XX31000 (XX คือปีงบประมาณ)

2.1.2 เมื่อจ่ายเงินให้ออปท. โดยผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารของอปท. ให้บันทึกการจ่ายเงินระบบ โดยใช้คำสั่งงาน ZF_02_PP การจ่ายชำระเงินโดยไม่มีเจ้าหนี้หรือ ผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบบันทึกการบัญชี (แบบ บข01) ประเภทเอกสาร PP ระบุแหล่งเงิน XX31000 (XX คือปีงบประมาณ)

2.2 กรณีนำส่งเข้าบัญชีเงินฝากคลังของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือสำนักงานท้องถิ่นจังหวัด

2.2.1 เมื่อจัดเก็บเงินรายได้แทนอปท. ให้บันทึกการรับเงินในระบบโดยใช้คำสั่งงาน ZGL_RD การรับรายได้นอกงบประมาณของส่วนราชการอื่น หรือ ผ่านระบบ Excel loader ใช้ใบจัดเก็บรายได้แทนกัน (แบบ นส 03) ระบุแหล่งเงิน XX26000 (XX คือปีงบประมาณ)

2.2.2 เมื่อนำเงินฝากคลัง ให้ใช้คำสั่งงาน ZRP_R4 การนำส่งเงินของการจัดเก็บรายได้เงินนอกงบประมาณและ ZRP_RY การบันทึกเงินฝากนอกปม.ของส่วนราชการอื่น หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้ใบนำส่งเงิน (แบบ นส 02) ระบุแหล่งเงิน XX26000 (XX คือปีงบประมาณ) ระบุรหัสเจ้าของเงินฝากและรหัสเงินฝากเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือสำนักงานท้องถิ่นจังหวัด ทั้งนี้ไม่ต้องบันทึกการปรับยอดเงินฝากคลังเนื่องจากระบบจะเพิ่มยอดเงินฝากคลังให้อัตโนมัติ

2.2.3 เมื่อสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดขอเบิกเงินที่ฝากคลังเพื่อจ่ายให้ออปท. ให้ใช้คำสั่งงาน ZFB60_KN ขอเบิกใบสำคัญ(นอกงบประมาณ) หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบใบขอเบิกเงินนอกงบประมาณที่ไม่อ้างอิงใบสั่งซื้อฯ (แบบ ขบ 03) และเมื่อจ่ายเงินให้แกบุคคลอื่นแล้วให้บันทึกการจ่ายเงินในระบบโดยใช้คำสั่งงาน ZF53_PM การจ่ายชำระเงินโดยส่วนราชการหรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบรายการบันทึกการจ่ายชำระเงิน (แบบ ขง01)

2.3 กรณีส่วนราชการจัดเก็บรายได้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีการหักเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ

2.3.1 เมื่อจัดเก็บรายได้แทนอปท. ให้บันทึกการรับเงินในระบบโดยให้คำนวณจำนวนเงินที่จะส่งมอบให้ออปท. หลังจากหักเงินที่ได้รับเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ ใช้คำสั่งงาน ZGL_RE การรับรายได้นอกTR1 หรือ ผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบบันทึกการบัญชี (แบบ บข01) ประเภทเอกสาร RE ระบุแหล่งเงิน XX31000 (XX คือปีงบประมาณ) และให้บันทึกจำนวนเงินที่ได้รับเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บโดยใช้คำสั่งงาน ZRP_RB การรับรายได้นอกงบประมาณของตนเอง หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบใบจัดเก็บรายได้ (แบบ นส01) ระบุแหล่งเงิน XX26000 (XX คือปีงบประมาณ)

2.3.2 เมื่อส่งเงินรายได้ให้ออปท. โดยผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารของอปท. ให้บันทึกการจ่ายเงินในระบบโดยใช้คำสั่งงาน ZF_02_PP การจ่ายชำระเงินโดยไม่มีเจ้าหนี้หรือ ผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบบันทึกการบัญชี (แบบ บข01) ประเภทเอกสาร PP ระบุแหล่งเงิน XX31000 (XX คือปีงบประมาณ)

2.3.3 เมื่อนำเงินค่าใช้จ่ายจัดเก็บฝากคลังงาน ZRP_R2 การนำส่งเงินรายได้นอกบของตนเอง และ ZRP_RX การบันทึกเงินฝากนอกงบประมาณของตนเอง หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบใบนำส่งเงิน (แบบ นส 02) ระบุแหล่งเงิน XX26000 (XX คือปีงบประมาณ) ทั้งนี้ไม่ต้องบันทึกรายการปรับยอดเงินฝากคลังเนื่องจากระบบจะเพิ่มยอดเงินฝากคลังให้อัตโนมัติ

2.3.4 เมื่อโอนเงินค่าใช้จ่ายจัดเก็บให้กับส่วนราชการอื่นให้ใช้วิธีการโอนขายบิล โดยใช้คำสั่งงาน ZRP_RJ หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้ใบบันทึกรายการบัญชีสำหรับเอกสารที่פקไว้ (แบบ บข04) ประเภทเอกสาร RJ ระบุแหล่งเงิน XX26000 (XX คือปีงบประมาณ) เมื่อได้รับเลขที่เอกสารจากระบบให้แจ้งกรมบัญชีกลางผ่านรายการ

2.3.5 ให้ส่วนราชการผู้โอนเงินปรับปรุงรายการลดยอดบัญชีรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการและเพิ่มยอดบัญชีดังกล่าวให้แก่ส่วนราชการผู้รับโอนเงิน โดยใช้คำสั่งงาน ZGL_JV บันทึกปรับปรุงรายวันทั่วไป หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้ใบบันทึกรายการบัญชีสำหรับเอกสารที่פקไว้ (แบบ บข04) ประเภทเอกสาร JV

3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท)จัดเก็บรายได้แทนส่วนราชการ

3.1 กรณีไม่มีหน่วยงานเจ้าของรายได้ที่อยู่ในท้องที่ที่จัดเก็บ

3.1.1 เมื่อสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดได้รับเงินจากอปท.ที่จัดเก็บรายได้แทนส่วนราชการที่ไม่มีหน่วยเบิกจ่ายอยู่ในท้องที่นั้น ให้ออกใบเสร็จรับเงินแล้วสรุปข้อมูลแยกตามประเภทรายได้ที่จัดเก็บบันทึกในระบบโดยใช้คำสั่งงาน ZRP_RC การรับรายได้แผ่นดินของส่วนราชการอื่น หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบใบจัดเก็บรายได้แทนกัน (แบบ นส 03)

3.1.2 นำเงินรายได้แผ่นดินส่งคลังที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)โดยใช้ใบนำฝากเงินของสำนักงานท้องถิ่นจังหวัด แล้วบันทึกข้อมูลเข้าระบบโดยใช้คำสั่งงาน ZRP_R3 การนำส่งเงินของการจัดเก็บรายได้แผ่นดินแทนกัน หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบใบนำส่งเงิน (แบบ นส 02) ระบุรหัสเจ้าของรายได้คือส่วนราชการเจ้าของรายได้ รหัสผู้นำส่งคือสำนักงานท้องถิ่นจังหวัด

3.2 กรณีมีหน่วยงานเจ้าของรายได้ที่อยู่ในท้องที่ที่จัดเก็บ

3.2.1 เมื่อส่วนราชการได้รับเงินจากอปท.ที่จัดเก็บรายได้แทนส่วนราชการให้นำเงินที่ได้รับบันทึกในระบบโดยให้รับรู้เป็นรายได้ของหน่วยงานใช้คำสั่งงาน ZRP_RA การรับรายได้แผ่นดินของตนเอง หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบใบจัดเก็บรายได้ (แบบ นส01) ระบุแหล่งเงิน XX19YYY (XX คือปีงบประมาณ และ YYY คือ ประเภทรายได้แผ่นดิน)

3.2.2 นำเงินรายได้แผ่นดินส่งคลังโดยใช้คำสั่งงาน ZRP_R1 การนำส่งรายได้ของตนเอง หรือผ่านระบบ Excel loader ใช้แบบใบนำส่งเงิน (แบบ นส 02)